

e-ISSN 3060-5059

DOI: 10.67227

IJTIMOYIY-GUMANITAR SOHADA ILMIY-INNOVATSION TADQIQOTLAR

ILMIY METODIK JURNAL

Scientific and Innovative Research in
Social and Humanitarian Studies

Vol. 3 • Issue 9

2026

Founded in 2024

publishscience.uz

publish_science_journal@mail.ru

PEER REVIEWED • OPEN ACCESS

“ONA” FREYMINING TIL BIRLIKLARIDA VERBALIZATSIYASI: INGLIZ VA O‘ZBEK TILLARI MISOLIDA

Shakurova Nargiza Xamrakulovna

Qarshi davlat universiteti, o‘qituvchi.

e-mail: nargiza.shakurova_79@mail.ru .ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-2904-4355>

Annotatsiya.

Mazkur maqolada “ONA” freymining ingliz va o‘zbek tillaridagi verbalizatsiyasi kognitiv-semantik hamda qiyosiy-lingvokulturologik yondashuvlar asosida tahlil qilinadi. *Mother/ona* birliklari va ular bilan bog‘liq leksik, frazeologik, paremiologik hamda metaforik vositalar orqali freymning universal va milliy-madaniy slotlari aniqlanadi.

Kalit so‘zlar: freym, ona, mother, verbalizatsiya, kognitiv semantika, lingvokulturologiya, frazeologiya, paremiologiya.

ВЕРБАЛИЗАЦИЯ ФРЕЙМА «МАТЬ» В ЯЗЫКОВЫХ ЕДИНИЦАХ: НА МАТЕРИАЛЕ АНГЛИЙСКОГО И УЗБЕКСКОГО ЯЗЫКОВ

Шакурова Наргиза Хамракуловна

Каршинский государственный университет, преподаватель.

Аннотация.

В статье анализируется вербализация фрейма «МАТЬ» в английском и узбекском языках на основе когнитивно-семантического и сравнительно-лингвокультурологического подходов. Посредством единиц *mother/ona* и связанных с ними лексических, фразеологических, паремиологических и метафорических средств выявляются универсальные и национально-культурные слоты данного фрейма.

Ключевые слова: фрейм, мать, mother, вербализация, когнитивная семантика, лингвокультурология, фразеология, паремиология.

VERBALIZATION OF THE “MOTHER” FRAME IN LANGUAGE UNITS: EVIDENCE FROM ENGLISH AND UZBEK

Shakurova Nargiza Xamrakulovna

Karshi State University, Lecturer.

Abstract.

This article analyzes the verbalization of the “MOTHER” frame in English and Uzbek from cognitive-semantic and comparative linguocultural perspectives. Through the lexical units *mother/ona* and related lexical, phraseological, paremiological, and metaphorical means, the study identifies the universal and nationally specific cultural slots of the frame.

Keywords: frame, mother, ona, verbalization, cognitive semantics, linguoculturology, phraseology, paremiology.

Kirish. Zamonaviy kognitiv tilshunoslikda til birliklari inson ongida shakllangan bilim tuzilmalarini voqelantiruvchi vosita sifatida talqin qilinadi. Shu nuqtayi nazardan, muayyan leksemaning semantik mazmunini faqat lug‘aviy definitsiya doirasida o‘rganish uning konseptual imkoniyatlarini to‘liq ochib bermaydi. Til egasi muayyan so‘zni idrok etganda ushbu birlik bilan bog‘langan ijtimoiy tajriba, stereotip, emotsional baho, madaniy qadriyat va vaziyatlar tizimi ham faollashadi. Bunday bilim strukturalarini tavsiflashda freym nazariyasi muhim metodologik vosita hisoblanadi. Freym semantikasi C. Fillmore tomonidan rivojlantirilgan bo‘lib [1; 111–137-b.], unga ko‘ra, til birliklarining ma‘nosini muayyan konseptual vaziyat va shu vaziyatga oid bilimlar strukturasidan ajratib tushunib bo‘lmaydi. Demak, mother yoki ona leksemasining semantikasi faqat “farzandli ayol” tushunchasi bilan cheklanmaydi. Ushbu birliklar ongda tug‘ilish, mehr, parvarish, himoya, tarbiya, fidoyilik, oila, qarindoshlik, axloqiy mas‘uliyat va madaniy qadriyatlar bilan bog‘langan murakkab bilimlar tizimini faollashtiradi.

“ONA” insoniyat konseptosferasining universal komponentlaridan biridir. Biroq uning universal biologik asosga ega ekanligi turli lingvomadaniyatlarda bir xil konseptuallashtirilishini anglatmaydi. Ona bilan bog‘liq bilimlarning qaysi komponentlari markazga chiqishi, qaysilari periferik mavqega ega bo‘lishi muayyan xalqning tarixiy, ijtimoiy va madaniy tajribasi bilan belgilanadi. Shu sababli ingliz va o‘zbek tillaridagi mother/ona birliklarini freym modeli asosida qiyoslash ikki tilning nafaqat semantik tizimini, balki ularda aks etgan milliy-madaniy dunyoqarash xususiyatlarini ham aniqlash imkonini beradi.

Adabiyotlar tahlili va metodologiya

Freym tushunchasi bilimni strukturaviy tashkil etish modeli sifatida M. Minsky hamda C. Fillmore tadqiqotlarida nazariy asoslangan. Minsky freymni stereotip vaziyat haqidagi bilimlarni tartibga soluvchi tuzilma sifatida talqin qiladi [2; 211–277-b.], Fillmore esa til birligining ma‘nosi uni faollashtiruvchi konseptual vaziyat va o‘zaro bog‘langan tushunchalar tizimi orqali ochilishini ko‘rsatadi [1; 111–137-b.].

Lingvomadaniy yondashuvda leksik birliklarning semantik mazmuni muayyan jamiyatning qadriyatlarini va madaniy tajribasi bilan uzviy bog'liq. A. Wierzbicka tilning "kalit so'zlari" orqali madaniy mazmunni qiyosiy o'rganish imkoniyatini asoslaydi [3; 1–31-b.]. O'zbek tilida "ona" leksik birligining kognitiv xususiyatlari va semantik maydoni bo'yicha olib borilgan tadqiqotlar ham konseptual belgilar, semalar va funksional-semantik munosabatlarning o'zaro aloqasini ko'rsatadi [4; 6–8-b.] [5; 774–779-b.].

Ingliz va o'zbek tillarida mother/ona konseptining frazeologik hamda paremiologik ifodalanishiga bag'ishlangan ishlarda onalikning emotsional, axloqiy, ijtimoiy va madaniy qirralari qiyosiy tahlil qilingan [6; 60–63-b.] [7; 77–79-b.]. Mazkur maqolaning farqli jihati "ONA"ni alohida leksema yoki faqat konsept sifatida emas, balki o'zaro bog'langan slotlardan tashkil topgan konseptual-kognitiv freym sifatida modellashirish va uning turli darajadagi verbalizatorlarini yagona qiyosiy modelda tavsiflashdan iborat.

Tadqiqotda freym tahlili, komponent tahlil, kontekstual-semantik tahlil, lingvokulturologik tahlil va qiyosiy-tipologik tahlil metodlaridan foydalanildi. Tahlil modeli "til birligi → semantik belgi → freym sloti → lingvomadaniy mazmun" ketma-ketligiga asoslandi. Maqola matnini tahrirlash va texnik rasmiylashtirish bosqichida sun'iy intellekt vositasidan yordamchi vosita sifatida foydalanildi; ilmiy talqin, misollarni tanlash va xulosalar muallif tomonidan tekshirildi va tasdiqlandi.

Muhokama

Tadqiqot doirasida "ONA" freymini universal kognitiv yadro va lingvomadaniy variativ periferiyani birlikda tashkil etuvchi ko'p qatlamli tuzilma sifatida talqin qilish maqsadga muvofiq. Universal qatlam biologik onalik, mehr, g'amxo'rlik va himoya singari inson tajribasida keng uchraydigan komponentlarni qamrab olsa, variativ qatlamda hurmat, fidoyilik, oilaviy birdamlik, individual identifikatsiya va ijtimoiy rol kabi belgilar turli darajada faollashadi.

Bunday yondashuv ona obrazining ikki tilda mutlaq qarama-qarshi emas, balki turlicha markazlashtirilgan semantik va aksiologik belgilar orqali namoyon bo'lishini tushuntirish imkonini beradi. O'zbek tilidagi "ona" birliklarining kognitiv va funksional-semantik tahlillari milliy-madaniy komponentlarning muhimligini ko'rsatadi [4; 6–8-b.] [5; 774–779-b.], ingliz va o'zbek tillaridagi frazeologik hamda paremiologik materiallar esa ona konseptining umumiy va farqlanuvchi qirralarini tasdiqlaydi [6; 60–63-b.] [7; 77–79-b.].

Shu sababli quyidagi natijalarda "+++", "++" va "+" belgilari statistik chastota emas, balki maqoladagi sifat tahliliga asoslangan nisbiy konseptual faollik ko'rsatkichi sifatida qo'llanadi. Mazkur belgilarni korpus chastotasi yoki eksperimental o'lchov sifatida talqin qilish mumkin emas; ular qiyosiy tavsifni ixcham modellashirish vazifasini bajaradi.

Natijalar

"ONA" freymining yadro verbalizatorlari

Ingliz tilida freymning asosiy nominativ verbalizatori mother leksemasidir. Uning nutqiy va uslubiy variantlari sifatida mom, mum, mommy, mummy, mama kabi birliklar qo'llanadi. Ularning umumiy denotativ asosi bir xil bo'lsa-da, pragmatik va emotsional xususiyatlari farqlanadi. Mother nisbatan neytral va standart birlik bo'lsa, mom/mum kundalik muloqotda yaqinlik va emotsional munosabatni ifodalashi mumkin. Mommy/mummy birliklari esa ko'proq bolalar nutqi va affektiv muloqotga xos.

O'zbek tilida ona freymning markaziy verbalizatori bo'lib, oyi, aya, ena, volida, validai muhtarama singari birliklar uning funksional-uslubiy va hududiy variantlarini tashkil qiladi. Bu nominatsiyalarning ayrimlarida faqat qarindoshlik munosabati emas, balki hurmat, yaqinlik, yosh, hudud va nutq vaziyati haqidagi qo'shimcha axborot ham kodlangan.

Shunday qilib:

MOTHER → mother → mom/mum → mommy/mummy → mama

ONA → ona → oyi/aya/ena → volida → validai muhtarama

Ushbu qatorlarning mavjudligi "ONA" freymining verbalizatsiyasi oddiy nominatsiya bilan chegaralanmasligini ko'rsatadi.

"ONA" freymining konseptual-slot tuzilishi

Tahlil asosida "ONA" makrofreymi tarkibida quyidagi asosiy slotlarni ajratish mumkin:

1-jadval. "ONA" freymining konseptual-slot tuzilishi

No	Freym sloti	Ingliz tili	O'zbek tili
1	BIOLOGIK ONALIK	mother, biological mother, birth mother	ona, tuqqan ona
2	MEHR	motherly love, maternal love	ona mehri, onalik mehri
3	G'AMXO'RLIK	maternal care, caring mother	ona g'amxo'rligi, mehribon ona
4	HIMOYA	protective mother, motherly protection	ona himoyasi, ona panohi
5	TARBIYA	mothering, maternal guidance	ona tarbiyasi, ona o'giti
6	FIDOYILIK	devoted mother, self-sacrificing mother	fidoyi ona, ona fidoyiligi
7	AXLOQIY MAS'ULIYAT	maternal responsibility	onalik burchi, ona mas'uliyati
8	OILA DAVOMIYLIGI	motherhood, family line	nasl, avlod, oila davomiyligi

9	HURMAT	respect for one's mother	onaga hurmat, onani e'zozlash
10	MADANIY RAMZ	Mother Nature, mother country	Ona Vatan, ona zamin, ona tili

Mazkur model freymning yadro va periferik qismlarini aniqlash imkonini beradi.

BIOLOGIK ONALIK sloti

Freymning prototipik yadrosida biologik qarindoshlik munosabati joylashadi. Ingliz tilidagi mother, biological mother, birth mother hamda o'zbek tilidagi ona, tuqqan ona birliklari ushbu slotning bevosita verbalizatorlari hisoblanadi.

Bu qatlamda ikki til o'rtasidagi konseptual yaqinlik yuqori. Chunki biologik onalik "ONA" freymning universal asosini tashkil etadi.

Biroq ingliz tilidagi birth mother, biological mother, adoptive mother, foster mother, surrogate mother kabi differensial nominatsiyalar onalikning biologik, huquqiy va ijtimoiy shakllarini leksik jihatdan aniq chegaralash imkonini beradi.

O'zbek tilida ham tug'ishgan ona, asrab olgan ona, o'gay ona singari nominatsiyalar mavjud, biroq ularning nutqiy faolligi va pragmatik qo'llanishi kontekstga bog'liq.

MEHR VA G'AMXO'RLIK sloti

Har ikki tilda "ONA" freymning eng barqaror komponentlaridan biri mehr va g'amxo'rlikdir.

Ingliz tilida:

motherly love, maternal affection, motherly care, loving mother, caring mother

kabi birliklar mazkur slotni verbalizatsiya qiladi.

O'zbek tilida esa:

ona mehri, onalik mehri, mehribon ona, ona g'amxo'rligi, ona qalbi

birliklari ushbu semantik maydonning asosiy verbalizatorlaridir.

O'zbek lingvomadaniyatida "ona mehri" birikmasi biologik-emotsional munosabat chegarasidan chiqib, yuksak va beg'araz muhabbatning madaniy modeli darajasiga ko'tariladi. Shu sababli "ona" komponenti ko'plab metaforik tuzilmalarda ilqlik, yaqinlik va himoya semalarini faollashtiradi. "Ona" leksik birligining kognitiv va funksional-semantik talqinlarida ham semantik maydon, konseptual belgi va madaniy mazmunning o'zaro bog'liqligi alohida ko'rsatiladi [4; 6-8-b.] [5; 774-779-b.].

HIMOYA sloti

Ona obrazi ikki lingvomadaniyatda ham himoya qiluvchi shaxs sifatida konseptuallashtiriladi. Ingliz tilidagi protective mother, motherly protection birliklarida himoya funksiyasi bevosita namoyon bo'ladi.

O'zbek tilidagi ona panohi, ona bag'ri, ona qanoti ostida kabi birliklarda esa himoya fazoviy metaforalar yordamida konseptuallashtiriladi.

Bu yerda "bag'ir" va "qanot" obrazlari alohida kognitiv ahamiyatga ega:

Ona → bag'ir → yaqinlik + xavfsizlik

Ona → qanot → himoya + panoh

Demak, o'zbek tilida himoya slotining verbalizatsiyasi tana va makon metaforalari bilan faol bog'langan.

TARBIYA VA AXLOQIY MAS'ULIYAT slotlari

Onaning farzand tarbiyasidagi roli har ikki madaniyat uchun muhim bo'lsa-da, o'zbek tilidagi verbalizatsiyada ushbu komponentning yuqori aksiologik yuklamasi kuzatiladi.

Ona tarbiyasi, ona o'giti, onalik burchi, ona roziligi kabi birliklarda ona faqat biologik shaxs emas, balki axloqiy me'yorlarni avlodga yetkazuvchi subyekt sifatida namoyon bo'ladi.

Ingliz tilida maternal guidance, mothering, maternal responsibility kabi birliklar shu funksiyani ifodalasa-da, ular ko'pincha tarbiya jarayonining funksional yoki psixologik tomoniga urg'u beradi.

Bu holat quyidagi kognitiv modellarda ko'rsatilishi mumkin:

O'zbek modeli: ona → tarbiya → axloqiy qadriyat → oila/jamiat

Ingliz modeli: mother → care/guidance → child development → individual

Mazkur farq mutlaq oppozitsiya emas, balki ikki lingvomadaniyatdagi dominant tendensiyaning ko'rsatadi.

FIDOYILIK sloti

O'zbek tilidagi ona obrazining muhim aksiologik belgilaridan biri fidoyilikdir. Fidoyi ona, ona farzandi uchun jonini beradi, onaning haqqi singari ifodalar onalikni shaxsiy manfaatdan yuqori turuvchi axloqiy qadriyat sifatida konseptuallashtiradi.

Ingliz tilida ham devoted mother, self-sacrificing mother, a mother's sacrifice kabi birliklar mavjud. Demak, fidoyilik har ikki madaniyatda mavjud universal komponentdir. Biroq uning paremiologik va aksiologik faolligi o'zbek tilida oilaviy burch va farzand oldidagi mas'uliyat bilan yanada kuchli bog'lanadi.

HURMAT sloti

O'zbek lingvomadaniyatida "ONA" freymning muhim komponentlaridan biri HURMATdir.

Onani e'zozlamoq, ona roziligi, onaning duosi, ona haqqi, volidai muhtarama kabi birliklarda ona ijtimoiy-axloqiy jihatdan yuqori mavqega ega shaxs sifatida konseptuallashtiriladi.

Ayniqsa, volidai muhtarama nominatsiyasining semantik strukturasida "ona" va "hurmat" ma'nolari bir nominativ birlik doirasida birlashadi.

Ingliz tilida respect one's mother, honour one's mother kabi konstruksiyalar mavjud, ammo hurmat semasi

mother leksemasining o'zida leksiklashmagan. Shu jihatdan o'zbek tilidagi ayrim verbalizatorlar kuchliroq aksiologik belgilangan.

MADANIY RAMZ sloti

“ONA” freymining biologik chegaradan chiqishi metaforik nominatsiyalarda yaqqol ko'rinadi.

Ingliz tilida:

Mother Nature, mother country, mother tongue, mother earth

kabi birliklarda “mother” boshlang'ich manba, yaratuvchi kuch, mansublik va hayot manbai ma'nolarini hosil qiladi.

O'zbek tilida:

Ona Vatan, ona zamin, ona tili, ona tabiat

kabi birikmalar mavjud.

Ushbu birliklarning konseptual asosi quyidagicha umumlashtirilishi mumkin:

Ona → hayot manbai → boshlang'ich manba → muqaddas makon/qadriyat

Bu metaforik kengayish ona obrazining biologik qarindoshlik doirasidan chiqib, jamoaviy identifikatsiya va madaniy qadriyatlar modeliga aylanganini ko'rsatadi.

Freymining frazeologik va paremiologik verbalizatsiyasi

“ONA” freymining milliy-madaniy qatlamini aniqlashda paremiologik birliklar alohida ahamiyatga ega. Chunki maqol va matallarda individual nutqdan ko'ra kollektiv tajriba va ijtimoiy baholash barqarorroq aks etadi. Ona haqidagi maqollarning qiyosiy tahlili ham paremiologik qatlamda emotsional, axloqiy va ijtimoiy mazmunning barqaror aks etishini tasdiqlaydi [7; 77–79-b.].

Ingliz tilidagi ona haqidagi paremiologik birliklarda ona ko'pincha farzandning shakllanishiga ta'sir qiluvchi, g'amxo'rlik qiluvchi va oilaning emotsional markazi sifatida namoyon bo'ladi.

O'zbek paremiologiyasida esa ona obrazi mehr va tarbiya bilan bir qatorda ulug'lik, burch, rozilik, hurmat va oila barqarorligi bilan bog'lanadi.

Shu nuqtayi nazardan, paremiologik verbalizatorlarni quyidagi kognitiv formulalar orqali umumlashtirish mumkin:

English:

mother → love → care → child development

Uzbek:

ona → mehr → tarbiya → fidoyilik → hurmat → oila birdamligi

Bunda birinchi modelda individual subyektning shakllanishi, ikkinchi modelda esa shaxs va oilaviy-ijtimoiy munosabatlarning o'zaro bog'liqligi nisbatan kuchliroq namoyon bo'ladi.

Qiyosiy konseptual model

Tahlil natijalarini quyidagi darajalar orqali umumlashtirish mumkin:

2-jadval. Ingliz va o'zbek tillaridagi “ONA” freymining qiyosiy konseptual modeli

Kognitiv komponent	Ingliz tili	O'zbek tili
Biologik onalik	+++	+++
Onalik mehri	+++	+++
G'amxo'rlik va himoya	+++	+++
Fidoyilik	++	+++
Axloqiy mas'uliyat	++	+++
Farzand tarbiyasi	++	+++
Oila davomiyligi	++	+++
Onaga hurmat	++	+++
Avlodlararo munosabat	++	+++
Individual identifikatsiya	+++	++
Shaxsiy avtonomiya	+++	+
Ijtimoiy/oilaviy birdamlik	++	+++
Madaniy ramziylik	++	+++

Izoh: jadvaldagi “+++”, “++”, “+” belgilari statistik chastota emas, balki mazkur maqoladagi sifat tahlili asosida komponentning nisbiy konseptual salience — ya'ni freymdagi faollik darajasini ko'rsatadi. Ularni korpus chastotasi sifatida talqin qilish mumkin emas.

Jadvaldan ko'rinadiki, biologik onalik, mehr, g'amxo'rlik va himoya komponentlari ikki til uchun freymning universal yadrosini tashkil etadi. Asosiy farqlanish freymning aksiologik va ijtimoiy periferiyasida yuzaga keladi. O'zbek modelida:

Ona = mehr + himoya + tarbiya + fidoyilik + hurmat + oila birdamligi

Ingliz modelida esa:

Mother = biologik/ijtimoiy rol + care + protection + personal identity + individual experience ko'rinishidagi dominant struktura kuzatiladi.

Shu bilan birga, ushbu formulalarni ikki madaniyat o'rtasidagi qat'iy qarama-qarshilik sifatida talqin qilish to'g'ri emas. Gap har bir komponentning mavjud yoki mavjud emasligida emas, balki uning til birliklarida qay darajada markazlashtirilishi va madaniy jihatdan faollashishida.

Xulosa

Ingliz va o'zbek tillaridagi "ONA" freymining qiyosiy tahlili quyidagi xulosalarni chiqarish imkonini beradi.

Birinchiidan, mother va ona leksemalari tegishli freymlarning yadro verbalizatorlari bo'lib, ular biologik qarindoshlik ma'nosidan tashqari keng kognitiv, emotsional va lingvomadaniy axborotni faollashtiradi.

Ikkinchiidan, "ONA" freymi biologik onalik, mehr, g'amxo'rlik, himoya, tarbiya, fidoyilik, axloqiy mas'uliyat, oila davomiyligi, hurmat va madaniy ramz kabi o'zaro bog'langan slotlardan tashkil topgan ko'p qatlamli kognitiv struktura sifatida namoyon bo'ladi.

Uchinchiidan, biologik onalik, mehr, g'amxo'rlik va himoya ikki til uchun universal kognitiv yadroni tashkil qiladi.

To'rtinchiidan, o'zbek tilida ona freymining aksiologik qatlami hurmat, fidoyilik, tarbiya, oila birdamligi va avlodlararo aloqa slotlarining yuqori faolligi bilan tavsiflanadi.

Beshinchiidan, ingliz tilida MOTHER freymi individual identifikatsiya va onalikning biologik, huquqiy hamda funksional shakllarini differensial nominatsiyalash imkoniyatlarining rivojlanganligi bilan ajralib turadi.

Oltinchiidan, "ONA" freymining til birliklarida verbalizatsiyasi universal biologik tajriba bilan milliy-madaniy konseptualashtirishning o'zaro ta'siri natijasidir. Shu sababli mother/ona birliklari ekvivalent denotativ mazmunga ega bo'lsa-da, ular faollashtiradigan konseptual va aksiologik strukturalar to'liq bir xil emas.

Tadqiqotning ilmiy ahamiyati "ONA" konseptini alohida nominativ birlik sifatida emas, balki yadro va periferik slotlardan tashkil topgan dinamik freym sifatida talqin qilish, shuningdek, uning verbalizatorlarini leksik, frazeologik, paremiologik va metaforik darajalarda yagona qiyosiy model asosida tavsiflash bilan belgilanadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Fillmore C. J. Frame Semantics // *Linguistics in the Morning Calm*. – Seoul: Hanshin Publishing, 1982. – P. 111–137. – [Source](#)
2. Minsky M. A Framework for Representing Knowledge // *The Psychology of Computer Vision* / ed. P. H. Winston. – New York: McGraw-Hill, 1975. – P. 211–277. – [Source](#)
3. Wierzbicka A. *Understanding Cultures through Their Key Words: English, Russian, Polish, German, and Japanese*. – New York: Oxford University Press, 1997. – Introduction. – P. 1–31. – DOI: [10.1093/oso/9780195088359.003.0001](https://doi.org/10.1093/oso/9780195088359.003.0001)
4. Azamjonova X. N. "Ona" leksik birligining kognitiv tahlili // *Zamonaviy dunyoda innovatsion tadqiqotlar*. – 2025. – Vol. 4, No. 6. – B. 6–8. – [Manba](#)
5. Azamjonova X. N. O'zbek tilida "ona" leksik-semantik maydonining kognitiv va funksional-semantik tahlili // *Qo'qon DPI. Ilmiy xabarlar jurnali*. – 2026. – Vol. 8, No. 4. – B. 774–779. – DOI: [10.70728/b.series.v08.i04.110](https://doi.org/10.70728/b.series.v08.i04.110)
6. Khayitova Sh. E. Expression of the Mother Concept in Phrases in English and Uzbek Languages // *International Conference on Educational Discoveries and Humanities*. – 2025. – P. 60–63. – [Source](#)
7. Khayitova Sh. E. Expression of the Concept Mother in Proverbs in English and Uzbek Languages // *Scientific Conference on Multidisciplinary Studies*. – 2025. – P. 77–79. – [Source](#)